

जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लि.
प्राविधिक सेवा, प्रि प्रेस समूह, तह-५, वरिष्ठ सहायक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा :- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा पूर्णाङ्क :- २००
द्वितीय चरण :- प्रयोगात्मक परीक्षा र अन्तर्वार्ता पूर्णाङ्क :- ८०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण: – लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या × अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान र सेवा सम्बन्धी	१००	४०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	५० प्रश्न × २ अङ्क	४५ मिनेट
द्वितीय		१००	४०	विषयगत	छोटो उत्तर लामो उत्तर	१२ प्रश्न × ५ अङ्क ४ प्रश्न × १० अङ्क

२. द्वितीय चरण : – प्रयोगात्मक परीक्षा र अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ८०

विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
प्रयोगात्मक परीक्षा	५०	२५	प्रयोगात्मक	३० मिनेट
अन्तर्वार्ता	३०	-	मौखिक	

द्रष्टव्य :

- यो पाठ्यक्रमको योजनालाई प्रथम चरण र द्वितीय चरण गरी दुई भागमा विभाजन गरिएको छ ।
- प्रथम पत्र र द्वितीय पत्रको लागि पाठ्यवस्तु एउटै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले उत्तर लेख्दा अंग्रेजी ठूलो अक्षर (Capital letter) A,B,C,D मा लेख्नुपर्नेछ । सानो अक्षर (Small letter) a,b,c,d लेखेको वा अन्य कुनै सङ्केत गरेको भए सबै उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या, अङ्क र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र /विषयमा दिइए अनुसार हुनेछ ।
- विषयगत प्रश्न हुने पत्रका हकमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्ने छ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्भन्धनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति :- २०८०/११/०३

प्रथम र द्वितीय पत्र :- सामान्य ज्ञान र सेवा सम्बन्धी
भाग (अ) - सामान्य ज्ञान

१. सामान्य ज्ञान

- १.१ नेपालको भूगोल - धरातलिय स्वरूप, किसिम, विशेषता, जलवायु, हावापानी र जनजीवन
- १.२ नेपालका प्राकृतिक स्रोत र साधनहरू सम्बन्धी जानकारी
- १.३ नेपालको इतिहास- नेपालको इतिहासका महत्वपूर्ण घटनाहरू
- १.४ नेपाली समाजका परम्परा, सामाजिक मूल्य र मान्यता, धर्म, जातजाति र भाषा
- १.५ नेपालको संविधान (भाग १ र ३)
- १.६ नेपालको राजनैतिक विभाजन, संघ प्रदेश र स्थानीय तह सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- १.७ विज्ञानका महत्वपूर्ण उपलब्धीहरू सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- १.८ राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय महत्वपूर्ण समसामयिक घटनाहरू
- १.९ विभिन्न आधारभूत वैज्ञानिक परिमाण र तिनको मापन (Measurement) - CGS, MKS, FPS, SI System, इत्यादी सम्बन्धी ज्ञान

२. साधारण गणित

- २.१ जोड, घटाउ, गुणन, भाग, प्रतिशत, नाफा नोक्सान

३. संस्थागत ज्ञान

- ३.१ जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेडको परिचय, संगठनात्मक संरचना र कार्यक्षेत्र
- ३.२ जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेडको कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी - विदा, आचरण र विभागीय कारवाही सम्बन्धी व्यवस्था
- ३.३ नेपालमा विद्यालयस्तरीय पाठ्यपुस्तक र जनकशिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेडको भूमिका
- ३.४ नेपालमा विद्यालयस्तरीय पाठ्यपुस्तकहरूको बिक्री वितरण सम्बन्धी व्यवस्था
- ३.५ जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेडमा बिक्रेता सम्बन्धी व्यवस्था
- ३.६ जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेड प्रबन्धपत्र तथा नियमावली
- ३.७ जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेड, कर्मचारी सेवा सर्त विनियमावली, २०८०

भाग (आ) - सेवा सम्बन्धी

खण्ड (A)

१. मुद्रणको इतिहास र मुद्रण प्रविधिको परिचय

- १.१ विश्वमा मुद्रण प्रविधिको उत्पत्ति र विकास
- १.२ मुद्रणको परिचय र नेपालमा यसको विकास
- १.३ नेपालमा चलेका मुद्रण प्रविधिहरू
 - १.३.१ लेटरप्रेस, अफसेट प्रेस, फ्लेक्सो, ग्राभियर, स्क्रीनप्रिन्टिङ, डिजिटल, लार्ज फरम्याटप्रिन्टिङ

जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लि.

प्राविधिक सेवा, प्रि प्रेस समूह, तह-५, वरिष्ठ सहायक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- १.४ नेपालमा विभिन्न किसिमका छापाखानाहरू
- १.५ स्तरीय मुद्रण कार्यका लागि आवश्यक तत्वहरू
- १.६ नेपालमा पुस्तक प्रकाशन
- १.७
२. **कम्प्युटर सम्बन्धी ज्ञान**
 - २.१ कम्प्युटर प्रविधि सम्बन्धी ज्ञान
 - २.१.१ कम्प्युटर सम्बन्धी आधारभुत ज्ञान
 - २.१.२ कम्प्युटरका प्रकार
 - २.१.३ प्रिप्रेस सम्बन्धि कार्यमा कम्प्युटरको प्रयोग
 - २.१.४ वर्ड प्रोसेसिङ्ग (Word Processing)
 - २.१.५ कम्प्युटर नेटवर्किङ्ग (Networking) सम्बन्धी ज्ञान
३. **कागज तथा प्रोशेस कलर बारे सामान्य जानकारी**
 - ३.१ कागजको साईजबारे सामान्य जानकारी
 - ३.२ कागजको ग्रामेज तथा विशेषता सम्बन्धी ज्ञान
 - ३.३ पुस्तक, पुस्तिका, क्यालेन्डर, डायरी तथा ब्रोसियर आदि छापने कागज
 - ३.४ कभर छापने कागज
 - ३.५ कलर सेपरेशन (Colour Separations)
 - ३.६ प्राथमिक तथा सहायक रंग (Primary and Secondary Colour)
 - ३.७ फर्मा फोल्डिङ्ग, बुक कभरिङ्ग, तथा कटिङ्ग सम्बन्धी सामान्य जानकारी
४. **ले-आउटसम्बन्धी ज्ञान** : गुरुकपि बमोजिमको ले-आउट, पेज मार्जिन
५. **फर्मा अनुसारको पेजिङ्ग स्ट्रिपिङ्ग (टाँस्ने) को ज्ञान** : हाफटोन फोटो, इन स्केच, लाइन वर्क
६. **मास्किङ्ग र ओपेकिङ्ग सम्बन्धी जानकारी** : मास्किङ्ग पेपर, ओपेकिङ्ग, रेड टेप
७. **स्ट्रिपिङ्ग प्रयोग हुने सामग्रीको ज्ञान**: लाइट टेबल, स्ट्रिपिङ्ग पेपर, ट्रान्सपेरेन्ट सिट, स्केल, डिभाइडर र कटर
८. **रजिस्ट्रेसन राख्ने सम्बन्धी जानकारी** : पञ्जिङ्ग, फ्रन्टलेज पिनमार्क, रजिस्टर पिनमार्क

खण्ड (B)

९. **प्लेट मेकिङ्ग सम्बन्धी ज्ञान**
 - ९.१ ल्येट बनौट तथा छनौट
 - ९.२ ल्येटका विशेषता तथा प्रकार
 - ९.३ ल्येट मेकिङ्ग विधिहरू रिलिफ (Relief), प्लेनोग्राफि (Planography), ग्राभिएर (Gravur)
 - ९.४ ल्येट एक्सपोजिङ्ग डेभलपिङ्ग तथा गमिङ्ग
 - ९.५ सिटिपि मेशिनको सञ्चालन तथा प्रयोग
 - ९.६ सिटिपि मेशिनको टेक्नोलोजि तथा प्रकार
 - ९.७ ल्येट मेकिङ्ग मेशिनको सामान्य मर्मत

जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लि.

प्राविधिक सेवा, प्रि प्रेस समूह, तह-५, वरिष्ठ सहायक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

१०. इमेज मिभर प्रयोगको ज्ञान : नेगेटिभ प्लेट इमेज रिमूभर, पोजेटिभ प्लेट इमेज रिमूभ
११. प्लेट सुरक्षा सम्बन्धी ज्ञान : घर्षणबाट जोगाउनु, धुलोबाट जोगाउनु, अक्सिडाइजेसन हुनबाट जोगाउनु, एक्सपोजिङ लाइटबाट बच्नु, विद्युतीव्य सर्ट-सर्किटबाट बच्नु, मेसिनरी उपकरणहरू
१२. छपाइ मसी सम्बन्धी जानकारी : कागजको गुणस्तर अनुसारको छपाइ मसीको प्रयोग, मौसमअनुसार छपाइ मसीमा आवश्यकता अनुसारको रिड्युसर, इस्सोल, आडोलिन, ड्रायरको प्रयोग, छपाइ मसीको संम्मिश्रणबारे ज्ञान
१३. विविध
- १३.१ मुद्रण सम्बन्धी शब्दावलीको ज्ञान
- १३.२ जनकशिक्षा सामग्री केन्द्र लि.को कर्मचारी सेवाशर्त विनियमावली, २०८०
- १३.३ सूचनाको हक सम्बन्धी ज्ञान
- १३.४ भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ (परिच्छेद- १ र २)
- १३.५ प्रतिलिपि अधिकार सम्बन्धी ज्ञान
- १३.६ छापाखाना तथा प्रकाशन ऐन तथा नियम सम्बन्धी ज्ञान
- १३.७ सुरक्षण मुद्रण सम्बन्धी ज्ञान
- १३.८ मुद्रणमा नविनतम प्रविधिको प्रयोग सम्बन्धी ज्ञान
- १३.९ सञ्चार समन्वय
- १३.१० वृत्ति विकास र यसको महत्व

प्रथम पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिने छ ।

प्रथम पत्र (वस्तुगत)					
भाग	विषय	खण्ड	परीक्षा प्रणाली	अङ्कभार	प्रश्न संख्या
(अ)	सामान्य ज्ञान		वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	२०	१० प्रश्न × २ अङ्क = २०
	साधारण गणित			१०	५ प्रश्न × २ अङ्क = १०
	संस्थागत ज्ञान			२०	१० प्रश्न × २ अङ्क = २०
(आ)	सेवा सम्बन्धी	A		२६	१३ प्रश्न × २ अङ्क = २६
		B		२४	१२ प्रश्न × २ अङ्क = २४

द्वितीय पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिने छ ।

द्वितीय पत्र (विषयगत)					
भाग	विषय	खण्ड	परीक्षा प्रणाली	अङ्कभार	प्रश्न संख्या
(आ)	सेवा सम्बन्धी	A	विषयगत	५०	६ प्रश्न × ५ अङ्क २ प्रश्न × १० अङ्क
		B		५०	६ प्रश्न × ५ अङ्क २ प्रश्न × १० अङ्क

जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लि.
प्राविधिक सेवा, प्रि प्रेस समूह, तह-५, वरिष्ठ सहायक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
प्रयोगात्मक परीक्षाको लागि नमूना प्रश्नहरु

१. PDF file मा CTP software बाट colour separation गर्न लगाउने ।
२. page layout मिलाउन लगाउने ।
३. Gripper मार्जिन राख्न लगाउने ।
४. Separation गरी plate impose गर्न लगाउने ।
५. Registration mark, Correction mark र अन्य mark सम्बन्धी जानकारी लिने ।